Anul al 58-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

Nr. 209 Marţi 5 August 1941
8 Pagini

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ŢARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S.A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACTIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ŢARA
... un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
şi UN... câte ...
UNIV.-SPORT
500 lei

DIRECTOR
ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Folosirea maximă a traficului dunărean

Războiul — pe măsura extinderii fronturilor de luptă atât în regiunile maritime cât şi în cele teritoriale — a făcut aproape de nefolosit mijlocul transporturilor pe mare în efectuarea schimbului de mărfuri şi de pasageri în spaţiul european. Ca urmare a acestei situaţii, asistăm la o concentrare a operaţiunilor de schimb spre pieţele continentale ale statelor europene, paralel cu deplasarea căilor de comunicaţie spre spaţiul continental rămas în afară de zona ostilităţilor. Această deplasare a reţelelor de schimb şi de transporturi au avut drept efect o supraîncărcare a traficului pe uscat, în deosebi a celui feroviar, care ridică, fireşte, probleme destul de serioase în legătură cu uzura şi întreţinerea materialului rulant respectiv, pus la sarcini ce depăşesc capacitatea lui normală de întrebuinţare, caşi cu posibilităţile pe care acest trafic mai anevoios, mai complicat şi mai costisitor le oferă pentru satisfacerea nevoilor de transport imense şi mereu în creştere creiate de exigenţele şi condiţiunile războiului.

Ţările care se bucură de privilegiul de a fi traversate de ape navigabile mai importante, cum şi cele care au avut grija să-şi construiască reţele bogate de canaluri interioare — în deosebi Germania, Belgia, Olanda, — îşi au asigurat în felul acesta unul din cele mai preţioase auxiliare în ce priveşte funcţionarea traficului intern, datorită navigabilităţii acestor drumuri artificiale de apă.

Problema se pune şi pentru ţara noastră. Şi cu atât mai vârtos, cu cât fiind o ţară de produse cantitative — cereale, petrol, cherestea — cu valoare pe tonă foarte scăzută în comparaţie cu alte produse (industriale, de ex.), circulaţia lor interioară şi mai ales la export nu poate suporta taxe de transport ridicate, cum sunt cele feroviare şi, ca atare, suntem avizaţi să folosim în cât mai largă măsură mijloacele de comunicaţii pe apă, al căror preţ de cost, pe unitate de trafic, e cu mult inferior celui feroviar. Situaţia apare şi mai concludentă când e vorba de transportul pe distanţe mari. Astfel, petrolul care poate fi transportat de un singur tank maritim de 7000 de tone, spre a parcurge o distanţă de 1.700 km., ar necesita nu mai puţin de 700 vagoane — cu locomotivele şi personalul respectiv şi cu ocuparea liniilor de circulaţie, — pe timp de circa 15—20 zile...

De fapt, în anii normali — în 1939, de ex. — partea covârşitoare a exportului românesc (89%) folosea exclusiv căile fluviale şi maritime de transport, rămânând numai 11% din cantitatea exportată pe seama serviciilor de cale ferată.

Dintre căile noastre de apă, în împrejurările de azi nu poate fi folosită decât navigaţia din susul Dunării, care în timp normal reprezenta abia 15% din total, faţă de 15% prin Sulina, şi 59% prin Constanţa.

Sub presiunea nevoilor a trebuit, deci, să facem şi noi toate sforţările ca să decongestionăm pe cât posibil mai mult serviciul căilor ferate, deplasând transporturile grele spre calea dunăreană, chiar când e vorba de circulaţia internă între regiuni din zona dunăreană, în lipsa unei reţele de canale navigabile interioare.

Problema este de toată actualitatea în clipa de faţă, când trebue să înceapă campania comercializării — şi deci a circulaţiei cerealelor — în interior şi la export.

Germania, mai grijulivă, a realizat din vreme coordonarea transporturilor internaţionale pe uscat şi pe apă, preluând dela calea ferată transporturile grele şi de durată şi trecându-le serviciilor fluviale. In acelaş scop, spre a îndruma traficul cu Sud-Estul Europei, Germania a înfiinţat un oficiu special cu misiunea de a transpune în măsura posibilului transporturile de pe uscat pe Dunăre.

Oficiul acesta, care funcţionează la Berlin, are sucursale la Bucureşti, la Sofia şi la Belgrad, valorificându-se astfel la maximum posibilităţile şi avantagiile pe care le oferă transportul pe Dunăre, uşurându-se astfel sarcina căilor ferate din ţările respective, rezervate numai pentru necesităţi în neputinţă de a fi altfel satisfăcute.

Sovieticii nu mai pot susţine o bătălie de rezistenţă

Forţele germane le-au pricinuit pierderi enorme în oameni şi material

Chiar Moscova recunoaşte că situaţia e gravă

Berlin, 3 (Rador). — Un general, comandant al unui corp de armată bolşevic, a fost luat prizonier de trupele germane, pe frontul de est.

Generalul a confirmat că bolşevicii au avut pierderi enorme în oameni şi material, mai ales în ultimele zile.

Regimentele bolşevice — a declarat el — nu mai au decât 250 până la cel mult 300 de oameni.

Unele corpuri de armată nu mai dispun de unităţi blindate.

De altfel, numeroase corpuri de armată sovietice nu mai sunt formate decât dintr'o singură divizie, iar alte armate sovietice nu mai au decât cel mult două divizii, în urma enormelor pierderi suferite.

La Moscova se fac sforţări de a se completa diviziile strângând mereu cadrele.

Armamentul şi echipamentul bolşevicilor au fost distruse în cea mai mare parte în magazii, de arma aeriană germană.

Lipsa de muniţii şi de benzină este catastrofală.

Se încearcă a se umple lipsurile cele mai urgente prin repartiţii riguroase, dar este imposibil de a se procura chiar cantităţile de extremă urgenţă, deoarece arma aeriană germană a distrus căile de aprovizionare cele mai importante.

Deasemeni, aprovizionarea trupelor cu alimente este cu totul insuficientă.

Greutăţile de transport se măresc excepţional de mult.

Intăririle pentru trupe sunt complet inexistente.

Generalul şi-a terminat depoziţiile sale spunând că nici nu mai poate fi vorba de instrucţie reglementară, pentru că nu numai că lipsesc cadrele de instructori, dar nu se mai pot găsi nici uniforme, arme şi unelte necesare instrucţiei.

Forţa de luptă şi mijloacele necesare unei bătălii de rezistenţă a scăzut foarte mult în rândurile trupelor sovietice.

SOVIETICII TREC PRIN SERIOASE DIFICULTAŢI

Helsinki, 3 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. comunică:

Postul de radio din Moscova menţionează un articol apărut în ziarul „Pravda". Articolul recunoaşte că situaţia este gravă, iar dificultăţile foarte numeroase.

Autorul articolului cere funcţionarilor dela căile ferate să facă tot ce le stă în putinţă pentru a menţine transportul feroviar. Populaţia civilă este solicitată să dea ajutor la încărcarea şi descărcarea vagoanelor, fiind că numai astfel se pot trimite spre front materialele de războiu.

IMPORTANTE FORMAŢIUNI SOVIETICE INCERCUITE IN UKRAINA

Berlin, 3 (Rador). — In Ucraina, trupe germane au reuşit din nou, în cursul zilei de 2 August, să încercuiască importante formaţiuni sovietice.

Toate încercările făcute de inamic, în scopul străpungerii încercuirii, au fost respinse cu pierderi mari pentru el.

In seara de 1 August, o avangardă germană a surprins, printr'un atac de flanc, o formaţiune sovietică ce se retrăgea şi a distrus-o complet.

Eroismul unei divizii de care blindate germane

Berlin, 3 (Rador). — In cursul unor lupte din sectorul nordic al frontului de est, o divizie de care blindate germane a cucerit, în urma unei înaintări din cele mai curagioase, o fâşie de teren foarte importantă.

Toate încercările bolşevicilor de a recuceri terenul pierdut au fost respinse cu pierderi foarte sângeroase pentru sovietici.

Peste 2.300 de soldaţi bolşevici au fost omorîţi, iar alte câteva mii de soldaţi au fost luaţi prizonieri.

Prada de războiu, foarte importantă, numără, printre altele, 71 de care blindate de tonaj greu şi foarte greu şi 2 avioane.

Restul telegramelor la Ultima Oră

BOLŞEVISMUL DISTRUGĂTOR...

Ca şi Chişinău, oraşul Bălţi a suferit mult de pe urma hoardelor sovietice în retragere. Iată, în clişeul nostru, ce a mai rămas din clădirile centrale

(Reportajul trimisului nostru special îl publicăm în pag. 3-a)

DUCELE

D. prof. Mihai A. Antonescu, vice-preşedinte şi preşedinte ad interim al consiliului de miniştri, închină Ducelui Mussolini, cu prilejul aniversării sale, următorul articol:

Evocarea personalităţii Ducelui în aceste ceasuri de luptă împotriva bolşevismului şi de apărare a statului civilizat prin zidirea lumei noui într'o Europă salvată, capătă azi caracterul unei adevărate închinări.

Fiindcă cu 20 de ani în urmă un tânăr revoluţionar, ultima expresie a bătrânului geniu politic latin, a pornit lupta împotriva anarhiei sociale, nu numai răsturnând pârghiile vechilor aşezări, dar mai ales construind un spirit nou într'un stat nou, pe ruinele celui vechiu.

Nu ştiu dacă împrejurările mari creiază oameni mari sau oamenii mari ridică împrejurările la măsura lor.

Dar este meritul revoluţionarului Benito Mussolini de a fi pornit cel dintâi în Europa lupta împotriva anarhiei sociale, care creştea în umbra unui stat bătrân.

Ducele Mussolini a dărîmat statul retoric. A înlocuit sistemul coheziunii naţionale verbaliste şi a aşezat naţiunea pe baze realiste de solidaritate profesională.

Iar principiul cârmuirii l-a legat de ideia unei autorităţi totalitare.

Statul fascist, statul Ducelui Mussolini este un stat pragmatic, nu filosofic: mistic, nu raţionalist; eroic, nu criticist; guvernamental, nu parlamentar; unitar, nu federalist; naţional, nu individualist.

Este meritul lui Benito Mussolini de a fi dăruit veacului nostru cel dintâi stat nou, creiator de lume nouă, statul fascist, expresie a unei noui civilizaţii politice.

A găsit Italia îngenunchiată de gloria factice a unei păci pierdute după un războiu câştigat inutil.

A găsit ordinea socială primejduită, ordinea economică răsturnată şi primejdia comunismului, a descompunerii naţionale, ameninţând întregul destin italian.

Marele întemeetor al fascismului a pornit lupta împotriva primejdiei prăbuşirii, înălţând prin lupta cămăşilor negre, nu numai un nou stat italian, dar o nouă figură statală care trebuia să deschidă drum lumei noui, veacului nou; fiindcă anarhia socială, crescută în trupul vechiului stat, nu putea să fie combătută numai prin represiune, ci trebuia să fie înlocuită printr'o creaţie organizatoare.

De atunci, Roma eternă, Roma Cezarilor de altădată stă sguduită pe puterea vijelioasă a acestui nou tribun al latinităţii şi umple de glorie nouă bătrânele ziduri ale Imperiului Roman de altădată.

Italia de azi, Italia Ducelui Mussolini, priveşte în Mediterană, nu întunecată de anarhia socială cum a găsit-o Ducele, ci râvnind imperial spre orizonturi romane, aşa cum i-a poruncit fascismului istoria.

Toată lupta, toată puterea de creaţie a Ducelui, toată expresia noului stat rezemat pe mistica eroică a luptei naţionale unitare şi pe arcuirea sănătoasă a muncii tuturor claselor organizate în corporaţie, toată această nouă aşezare, în care cămăşile negre şi-au fluturat ritmul lor de mistică nouă, poate fi rezumată, concentrată, mărturisită şi înţeleasă prin formula Ducelui care va străbate vremurile:

Dacă merg înainte, urmaţi-mă;
Dacă dau înapoi, împuşcaţi-mă;
Dacă mor în luptă, răzbunaţi-mă.

Cu această lozincă a pornit Ducele lupta împotriva anarhiei care ameninţa cu prăbuşirea comunistă Italia de eri;

Cu acest semn Ducele şi-a ridicat puterea în orizonturi de imperiu;

Cu acest sibolet el a deschis simbolic ritmul vieţii eroice a Europei noui, care avea să capete, prin marea înfăptuire naţional-socialistă germană, proporţia ziditoare a unei noui civilizaţii.

Evocarea Ducelui însemnează siguranţa că prin aceste noui credinţe anarhia socială va pieri, naţionalul eroic va triumfa şi Europa îşi va salva fiinţa prin înrădăcinarea noului stat, a nouei lumi.

Lupta care se dă azi împotriva comunismului înmănunchind într'un singur avânt atâta credinţă nouă care luptă împotriva anarhiei sociale şi pentru unitatea Continentului şi apărarea civilizaţiei, lupta aceasta este o altă dovadă a victoriei spirituale a Ducelui.

Ostaşilor italieni, luptând pe pământul românesc pentru această credinţă;

Fasciştilor Ducelui le răspundem, nu numai cu ecoul înţelegerii acestei lumi noui, dar şi cu bătaia bătrână a sângelui nostru latin şi cu voinţa lui de jertfă pentru drepturile noastre şi noua credinţă.

Prof. MIHAI ANTONESCU
Vice-preşedinte şi preşedinte ad-interim al Consiliului de miniştri

Un cutremur de o intensitate considerabilă

New-York, 3 (Rador). — Corespondentul agenţiei „D. N. B." transmite:

Agenţia „Associated Press" anunţă din Pasadena (California) că seismograful institutului tehnic a înregistrat în primele ore ale dimineţii un cutremur de pământ foarte îndepărtat, de o intensitate considerabilă.

După calculele făcute, epicentrul s'ar afla în regiunea insulelor Salomon.

ALT CUTREMUR, CU EPICENTRUL IN OCEANUL PACIFIC

Buenos Aires 3 (Rador).— Observatorul din La Plata a înregistrat la ora 5 şi 47 de minute o zguduire sismică, al cărei epicentru pare a fi în oceanul Pacific, lângă Valparaiso.

INSEMNĂRILE UNUI VETERAN

Câteva zile printre sburători

de căpitanul rez. AL. O. TEODOREANU
din artilerie

(Urmare)

CHASSE A L'HOMME

E vulgar luptătorul care-şi insultă adversarul.

Necombatantul care o face e abject.

In lupta singulară, dacă unul din adversari ajuns pe teren îşi permite să arunce invective şi apostrofe celuilalt, propriii lui martori sunt obligaţi să-l silească să-şi vie în fire, sub sancţiunea aspră şi descalificatoare de a-i retrage asistenţa. Ce-aţi zice însă, dacă în timp ce adversarii încrucişează fierul şi încep lupta, martorii respectivi şi-ar manifesta sentimentele, fie aplaudându-şi clientul, fie fluerând sau huiduind pe celălalt? E, fără îndoială, un spectacol de neconceput. Aceleaşi norme şi reguli sunt obligator păzite şi în război, care în fond nu e decât un duel între două sau mai multe popoare, de absolut toate armatele regulate. Acei cari nu respectă aceste norme şi aceste reguli nu sunt decât simple adunături de pripas, netrebnice hoarde alcătuite de infractori de drept comun.

Luptă. E destul. E maximum. Nu sări peste.

Reaua credinţă în relatarea unui fapt de arme, ca şi batjocorirea învinsului prin luptă, micşorează ipso facto propria victorie. Aceste josnice procedee nu-şi găsesc aplicare decât la popoarele înapoiate şi văduve de tradiţie războinică şi spirit militar. Ele degradează pe cei ce le practică şi nu dovedesc decât primitivism şi slăbiciune. Atleţii sunt îngăduitori. De aceea Führerul marelui Reich a ordonat ca ofiţerilor greci să li se lase armele şi tot de aceea cei doi fii ai colonelului de Saint-Sauveur, făcuţi prizonieri în luptele din Vest, după ce şi-au apărat cu străşnicie sectoarele, se plimbă astăzi liberi prin Berlin, încinşi cu săbiile lor. Cuvântul de onoare al unui ofiţer francez, angajându-se să respecte obligaţiile prizonierului de război, a fost suficient pentru înaltul comandament german ca să-i dea libertatea, lăsându-i arma. Dacă aceşti ofiţeri s'ar fi predat în loc să lupte cum au luptat, tratamentul care li s'ar fi aplicat, ar fi fost desigur altul. E o pildă, din atâtea pe care comandamentul german ni le ţine la dispoziţie, dela isbucnirea actualului război şi până astăzi.

Cavalerismul e un atribut al forţei. E un adevăr axiomatic şi pentru şi în afară de Axă.

❖

Las Cases povesteşte, în Memorialul dela Sf. Elena, că în apropierea Vienei, pe când aştepta enervat o coloană care întârzia, Impăratul a fost zărit de-un ofiţer austriac:

— Sire, eloignez-vous. Votre place n'est pas là.

Aşa a strigat un obscur locotenent de pe celălalt mal al Dunării, lui Napoleon Bonaparte.

Inchipuiască-şi acum cineva pe Stalin însuşi în situaţia acelui ofiţer şi având în faţă pe Führer, pe Duce sau pe domnul general Antonescu!

Ca toate armele, aviaţia îşi are protocolul şi codul ei de onoare. Bolşevicul nu-şi complică existenţa cu astfel de prejudecăţi burgheze. De acea, eu nu insult semnând acum că în numai câteva zile de rodnică activitate, vânătoarea noastră, în colaborare cu cea germană, a măturat literalmente firmamentul litoralului de gunoaiele aviaţiei bolşevice. Afirmând aceasta nu mă fac decât ecoul sentimentului de profund şi justificat dispreţ pe care atât piloţii noştri, cât şi camarazii lor germani îl resimt faţă de piraţii aerieni şi nearieni cu care s'au luptat. Trebue să amintim că în această misiune, colaborarea a atins perfecţia.

După cum însuşi d. comandor Jienescu, ministrul aerului o afirmă în cuvântarea rostită cu prilejul decorării piloţilor de vânătoare germani din acest sector, aviatorii noştri şi aliaţii lor au luptat plan la plan. Şi nu s'a pomenit laolaltă încăerare, fără ca unii să nu sară imediat în ajutorul celorlalţi, aflaţi în primejdie. Căci, prin primejdii au trecut şi unii şi alţii şi e timp să arătăm în ce chip se înfăţişau ele.

In sectorul acesta nu se cunoaşte caz în care un avion de vânătoare bolşevic să primească lupta c'un singur adversar german sau român. Bolşevicii atacă în formaţie mare şi prin surprindere, mai ales avioanele izolate şi de preferinţă populaţia civilă, când nu chiar delfinii. In vânătoarea de delfini s'au specializat mai ales bombardierii lor, operând la înălţimi mari, ceea ce ca sport e cu atât mai meritoriu, în cazul atingerii obiectivului.

Pentru a ilustra afirmaţiile de mai sus cu un fapt, e suficient să citez cazul Bâzu Cantacuzino care în ziua de 13 Iulie e surprins şi atacat de o formaţie de circa 15 avioane sovietice. Lovit în motor, plan şi direcţie, prin manevre abile şi îndrăsneţe acrobaţii, reuşeşte să aterizeze. Numai un as de talia lui se putea descurca în asemenea situaţie.

Cazuri în care unul sau doi piloţi de-ai noştri de vânătoare să atace o numeroasă formaţie sovietică, se întâlnesc zilnic. Iată câteva, la întâmplare:

❖

In ziua de 3 Iunie, căpitanul aviator Gh. Em. Georgescu, co-

(Continuare în pagina 2-a)

Statornicia politicei româneşti

„Aveţi în soldatul dvs. şi în ofiţerul dvs. cea mai preţioasă armă care trebue astăzi în luptă, „este sufletul lor".

Numai sufletul ostaşului român a putut şi va putea susţine pe aceşti bravi luptători români, care prin vrednicia lor au făcut o cantitate de lucrări aşa de mare, încât am rămas înmărmurit, cu toate că aceşti ostaşi au învins nevoi supra omeneşti. Figura lor veselă şi voioasă îmi dă proba mulţumirii lor sufleteşti, că îşi pot face datoria. Din nenorocire războiul nu a încetat pentru dvs., dar azi nu apăraţi cu piepturile bravilor ostaşi români cauza dvs proprie, ci cauza Europei întregi contra primejdiei distrugătoare a bolşevismului.

Apreciem toţi sacrificiile ce faceţi şi privirile pline de nădejde ale Europei întregi sunt asupra dvs.

In numele aliaţilor, în special al ţării mele, vă exprim admiraţiunea şi vă aduc mulţumiri pline de recunoştinţă.

Beau în sănătatea M. S. Regelui Ferdinand I şi pentru propăşirea României Mari".

Aceste cuvinte, această recunoaştere nu numai a bravurei ostaşilor români dar a serviciilor pe care ei le aduceau cu sacrificiul vieţii lor civilizaţiei europene, le-a pronunţat un militar superior, generalul G. H. Greenby, şeful misiunii britanice, în cuvântarea rostită la Cotmani la 15 Mai 1919, în faţa ofiţerilor români din armata care a izgonit pe bolşevici din Bucovina.

Astăzi, ca şi în 1919,, „bravii ostaşi români apără cu pieptu-

(Continuare în pag. 2-a)

Pe un aerodrom din Ucraina, ocupat de români, avioanele noastre sunt gata să-şi ia sborul spre a lovi pe inamic (P. P.)

Inundaţii şi zăpadă în Spania

Madrid, 3 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Stefani" transmite.

Temperatura a scăzut brusc în întreaga Spanie.

S'au deslănţuit ploi mari, provocând inundaţii în mai multe provincii.

Munţii din jurul Barcelonei au fost acoperiţi de zăpadă.

Prizonieri: bolşevici lucrează la repararea şoselelor din Basarabia (P.P.)